

SZENTES VÁROS POLGÁRMESTERÉTŐL
6601 SZENTES, KOSSUTH TÉR 6. PF. 58.

Tárgy: Interpellációra válasz

Szentes Város Önkormányzata
Képviselő-testülete

Helyben

Tisztelt Képviselő-testület!

Dr. Rébeli-Szabó Tamás képviselő úr írásban benyújtott interpellációjára az alábbi választ adom:

Az ATIVIZIG által a város ár- és belvízvédelmi helyzetéről szóló beszámolója kapcsán általam felvetett napelemes szivattyú működtetéshez kapcsolódva az ATIVIZIG megkezdte a tervek kidolgozását.

A mellékelt leírás bemutatja a kurcai öntözőrendszert, mely 5 nagy szivattyúállomás működésére épül.

Az ATIVIZIG elvégzi az egyes szivattyúállomásokhoz szükséges tervezési, előkészítési munkát, melyben támaszkodni tud a Felső-Tiszán megvalósult átemelőtelep rekonstrukcióra.

Amennyiben sikerülne a szivattyútelepeket napenergiára átállítani, így folyamatosabb vízmozgás biztosítható, mely az ökológiai javuláson túl jelentős javulás érhető el az öntözővíz minőségében.

Ezért elképzelésünk az, hogy a tervezett rekonstrukciót a megnyíló öntözésfejlesztési pályázatra nyújtanánk be.

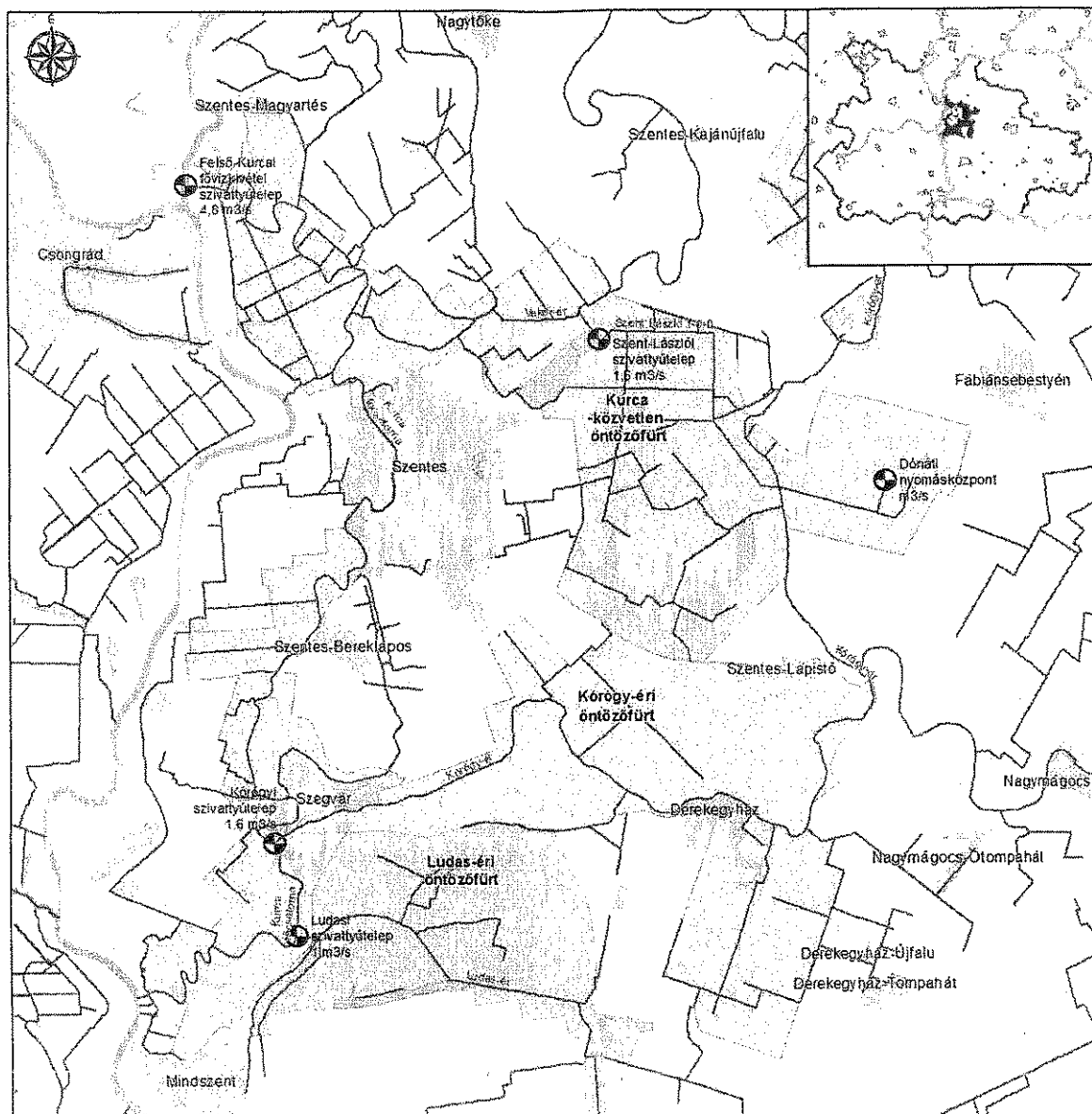
A fentiek alapján kérem a Tisztelt Képviselő-testülettől az interpellációra adott válasz elfogadását.

Szentes, 2018. december 10.

Szirók Imre
polgármester

Kurcai öntözőrendszer bemutatása

1. ábra: A Kurcai öntözőrendszer

I. Az öntözőrendszer elhelyezkedése

A kurcai öntözőrendszer Csongrád megye, Szentes-Magyarács település északi határától a Körös folyótól kiindulva dél felé haladva Mindszent, Szegvár, továbbá Derekegyháza települések határában, a Tisza folyóba betorkolló Kurca meder északi oldalán fekszik.

Az öntözőrendszer által érintett víztestek:

Vízbázis:	AOC778	Hármas-Körös alsó és vízkészletében a
	AEQ056	Tisza Hármas-Köröstől déli országhatárig
Érintett víztestek:	AEQ102	Veker-ér-csatorna
	AEP731	Kurca-csatorna
	AEP707	Kőrógy-ér
	AEP767	Ludas-ér

II. Az öntözőrendszer létesítése

A mintegy 40 km hosszú természetes Kurca meder mentén már ősidők óta a vízhasznosítás majd minden ágát felölelő tevékenység kialakult és ezek között, főleg a kertészeti növények öntözéses termesztése a meghatározó.

A Kurca medrét a víztározás érdekében három tározó bögére osztották. Melyek az alábbiak:

1. a Kurca felső torkolatától a Zuhogói tiltóig
2. a Zuhogói tiltótól a Talomi tiltóig
3. a Talomi tiltótól az Albert csőszházi tiltóig

Az 1960-as évek elején megépült a Zuhogói tiltó alatt a Bikaistállói tiltó 2 méter nyílással. E két tiltó között torkollik be a Kurcába a Veker-éri-főcsatorna és a szentesi Szivattyútelepi tápcsatorna. Az újabb tiltó megépítése hosszabb tározótér kiürítése nélkül biztosítja a Veker-ér rendkívüli terhelése esetén érkező belvizének levezetését a szentesi Szivattyútelep segítségével. Megépült ezen kívül a Kórógy-éri belvízlevezető főcsatorna betorkolása felett 1960-ban a T-3-as számú tiltós műtárgy, mely a Kórógy-ér alatti Kurca meder alacsonyabb vízszintjét biztosítja.

Vizellátás szempontjából az öntözőterülethez kell számítani az, akkori tervek szerinti Nagytőke-Székkutasi öntözőrendszernek a Szentes-Szentlászlói és a Mindszenti öntözőfűrtjeit is, melyek öntözővíz ellátása ideiglenesen akkor még a Kurcából történt. Napjainkban a mindszenti öntözőfűrt kivételével minden termelői vízigény a Kurca rendszerből kerül kiszolgálásra. Ezen területek hozzáadásával az öntözőrendszer fővízkivételéből 5 m³/sec teljesítménnyel és átlagosan 0,24 l/sec fajlagos vízszükséglettel számolva, 20800 kh. terület=11970 hektár terület látható el. A szivárgási és párolgási veszteséget bőven pótolják a betorkoló mélyvezetésű csatornákon érkező csurgalékvizek.

Ezen vízkivétel megtérülő energiával – napelemes – történő ellátása jelentős költség csökkentést és vízmennyiségben nagy biztonságot jelentene az ÖNTÖZÉS és az ökológiai szempontok alapján is!!!!!!

III. Szivattyútelepek

Az öntözőrendszert kiszolgáló Felső-Kurcai szivattyútelep a Hármaskörös folyó 0+500 fkm szelvényében, 4,8 m³/s kapacitással létesült. Mivel a Hármaskörös torkolatához ilyen közel helyezkedik el a fővízkivétel, ezért a vízkészlete nagyban függ a Tisza vízkészletétől.

A Hármaskörösben lévő alacsony vízállások miatt a szivattyútelep nem képes az emelőmagasság növekedése miatt a teljes kapacitáson működni.

Közbenső szivattyútelepek:

- Szentlászlói	1600 l/s	Veker-ér 6+578 cskm
- Kórógyi	1600 l/s	Kurca-főcsatorna 9+997 cskm
- Ludasi	1000 l/s	Kurca-főcsatorna 7+360 cskm

IV. A rendszer csatornahálózatának bemutatása

A rendszer csatornái kettős rendeltetésűek, elsődlegesen a Kurca belvízrendszer megcsapolását szolgálják, másodlagosan pedig a rendszer határain belül az öntözhető területeinek vízzel való ellátását szolgálják.

Szivattyús átemeléssel ellátott csatornák:

1.	Kórógy-éri-főcsatorna	16900 fm	
2.	Ludas-éri-főcsatorna	8500 fm	

4.1. Öntözőfürtök részletes ismertetése

Kurca közvetlen öntözőfürt:

A fürt vízkivétele azonos az öntözőrendszer fővízkivételével!!!!, mely a fürtöt behálózó mélyvezetésű belvízcsatornán keresztül biztosítja a telepek vízellátását. Az öntözőfürt csatornái mélyvezetésűek, a telepek vízellátása csak ismételt átemeléssel biztosított. Az egyes öntözőtelepek vízkivételeit a mg. termelők kezelik és üzemeltetik, vagy vízszolgáltatási szerződéssel a Szentesi VGT végzi. (pl. Szentes-Szentlászló szvt.)

A fürt főcsatornája a Kurca-főcsatorna.

A fürt második főcsatornája a Kurca 30+347 km szelvényébe torkolló, a Veker-ér 0+000-11+090 km szelvényig terjedő szakasza. Eddig a szelvényig duzzasztható vissza, 0,15%-os vízszintesés mellett a Kurca felső bögéjében előállított kialakított öntözési üzemi vízszint.

A fenti főcsatornákon kívül öntözővizet szállíthat a

- Felsőöneséri belvízcsatorna 0+000-3+000 km szelvényig.
- Keskenyéri belvízcsatorna 0+000-2+000 km szelvényig,
- Szentesi sziv.telapi tápcsatorna 0+000-0+890 km szelvény között.
- Alsócsordajárás-főcsatorna 0+000-3+400 km szelvényig
- Alsóréti-csatorna – üzemen kívül

Szentlászlói öntözőfürt:

Az öntözőfürt vízkivétele a Veker-éri-főcsatorna 6+470 km szelvényéből kitorkoló Szentlászlói tápcsatorna 0+860 km szelvényébe épített Szentes-Szentlászlói szivattyútelep. A szivattyútelep elektrifikált, 4 darab elektromos búvárszivattyúval rendelkezik $4 \times 0,4 \text{ l/s} = 1,6 \text{ m}^3/\text{sec}$. A további vízkivételei az 1-0-0, 1-1-0, 1-1-1, 1-1-2 magasvezetésű öntözőcsatornákon az egyes termelőegységeket ellátó vízkivételi műtárgyak szabályozásával oldják meg a vízellátást.

Vízszállítás kapacitások az alábbiak

Szentlászlói Tápcsatorna	0+000 - 0+860 km szelvényig	2000 l/sec
1-0-0 öntöző főcsat	0+000 - 3+500 km szelvényig	1900 l/sec
	3+500 - 6+700 km szelvényig	1450 l/sec
	6+700 - 10+700 km szelvényig	588 l/sec

A főcsatormán kívül az alábbi magasvezetésű csatornákkal rendelkezik a fürt:

1. 1-1-0 öntözőcsat. 5400 fm
- Vízszállítási kapacitás: 0+000 - 2+150 km szelvényig 762 l/sec

- 2+150 - 3+570 km szelvényig 700 l/sec
 3+570 - 5+400 km szelvényig 530 l/sec
2. 1-1-1 öntözőcsat. 880 fm
 Vízzállítási kapacitás: 530 l/sec
3. 1-1-2 öntözőcsat. 825 fm
 Vízzállítási kapacitás: 530 l/sec

Kórógy-éri öntözőfűrt:

Víz kivétel:

Az öntözőfűrt vízszükségletét a Felső-Kurcai fővízkivétel által betáplált öntözővíz mennyiség fedezi, mely a Talomi tiltón keresztül leadott vízből biztosítható.

Elektrifikált szivattyútelep üzemel a Kórógy-főcsatorna 0+152 km szelvényében a torkolati tiltójánál a Kórógy alsó átemelő beépítve 2db x 0,7 m³/s és 1 db 0,2 m³/s teljesítményű szivattyú, összesen 3 db szivattyúegységből áll, melynek összteljesítménye 1,6 m³/s. Csak az öntözési idényben üzemel, hogy a Kórógy-éri belvizi főcsatorna melletti mezőgazdasági termelőket, üzemeket öntözővízzel ellássa.

Az öntözőfűrt főcsatornái:

A Kórógy-éri-főcsatorna:

Öntözővíz szállításra igénybevett hossza 16+900 fm.

Öntözővíz szállító kapacitás a torkolatnál: 1600 l/sec

16+900 km szelvényénél 50 l/sec

A Kórógy-ér vízszintjét a 0+150 km szelvényben lévő torkolati tiltóval lehet szabályozni.

Ludasi öntözőfűrt

Az öntözőfűrt vízszükségletét a Felső-Kurcai fővízkivétel által betáplált öntözővíz mennyiség fedezi.

Víz kivétel:

A Ludas-éri-főcsatorna torkolati tiltója mellett kialakított elektrifikált átemelő szivattyú üzemeltetésével az öntözési idény alatt kerül ellátásra a mezőgazdasági termelők által beadott igények alapján a csatorna mellett elhelyezkedő telepek vízellátása. A szivattyútelep 4 db szivattyú van beépítve, melynek kapacitása szivattyúnként 0,25 m³/s, összes kapacitása 1,0 m³/s.

Az öntözőfűrt főcsatornái:

Ludas-éri-főcsatorna: A főcsatorna 0+000-8+500 km szelvények közötti hosszban a csatorna öntözővíz szállítása igénybe van véve. Az öntözővíz szállítási kapacitása a torkolatnál max 1000 l/sec, mely az ellenesés folytán folyamatosan csökken.

Téglás-éri-csatorna: Ezen a csatornaszakaszon az öntözővíz szolgáltatás szünetel.

Mindszenti tápcsatorna: Ezen a csatornaszakaszon öntözővíz szolgáltatás szünetel.

Mindszenti magasvezetésű öntözőcsatorna 2+990 fm.: Vízzállító kapacitás 876 l/sec.
Mindszent térsége jelenleg a Mindszent-Székkutasi vízrendszerből kap öntözővíz ellátást.

Szegvár-Mindszenti-határ-csatorna: Öntözővíz szállítással igénybe vehető csatorna hossza: 1+280 fm. Öntözővíz szállítás kapacitása 120 l/sec, mely a Kurca visszaduzzasztó hatásával alakítható ki. Jelenleg vízigény hiánya miatt nem üzemel öntözési szempontból.